

BEZOEKADRES

Koningskade 40
2596 AA Den Haag
070 351 97 51
Nederland

POSTADRES

Postbus 93218
2509 AE Den Haag
Nederland

Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
t.a.v. Minister Keijzer

datum	ons kenmerk	contactpersoon
19 augustus 2025	-	Aart Los
betreft	uw kenmerk	e-mail
Reactie internetconsultatie energieprestatie van gebouwen (EPBD IV)	-	alos@uvw.nl

Geachte Minister Keijzer,

De Unie van Waterschappen steunt de doelstellingen van de EPBD IV om de energieprestatie van gebouwen te verbeteren, mede gelet op de klimaatambities waar ook de waterschappen actief aan bijdragen. De Unie benadrukt het belang van een praktische en proportionele implementatie, die aansluit bij de publieke taken van de waterschappen en de uitvoerbaarheid in de praktijk.

Specifieke opmerkingen en voorstellen:**1. Zonne-energie op gebouwen van overheden****Relevante artikelen:**

- Artikel 3.86a Bbl (verplichting zonne-energie-installatie)
- Artikel 3.86b Bbl (overgangsrecht)
- Artikel 3.86c Bbl (uitzonderingen)

Reactie:

Waterschappen beschikken over een groot aantal gebouwen (zoals gemalen, rioolwaterzuiveringen, servicegebouwen en kantoren) met uiteenlopende gebruiksfuncties. Sommigen daarvan hebben een monumentale status. Artikel 3.86a stelt voor overheidsinstanties een generieke verplichting in voor zonne-energie op het dak, zonder onderscheid te maken naar gebruiksfunctie, status of de primaire publieke taak van het gebouw. Ook voor monumentale gebouwen kunnen per gemeente specifieke regels of uitzonderingsregels gelden. In artikel 3.86c staan wel uitzonderingsgronden, maar het is onduidelijk in hoeverre 'functionele bezwaren' zoals toegankelijkheid voor onderhoud voor bijvoorbeeld pompen een uitzonderingsgrond kunnen vormen.

Voorstel wijziging:

Voeg aan lid 4 van artikel 3.86a een extra sub-lid toe:

"f. een gebouw dat essentieel is voor de uitvoering van waterbeheer of afvalwaterzuivering, en waarbij zonne-energie-installatie technisch of functioneel bezwaarlijk is vanwege installatietechnische beperkingen of operationele betrouwbaarheidseisen."

g. Gebouwen met een monumentale status volgen de regels voor de opwek van zonne-energie van de desbetreffende gemeente waarin ze staan.

Toelichting: niet elk dak van een waterbeheergebouw is geschikt voor zonnepanelen vanwege zware dakinstallaties, risico's op verstoring van kritieke processen of beperkte ruimte (bijvoorbeeld op rwzi's of gemalen).

2. Gebouwautomatisering en binnenmilieumonitoring

Relevante artikelen:

- Artikel 3.145a en 3.160cc Bbl
- Artikel 3.146 en 4.160d (systeemvereisten)

Reactie:

De verplichting tot het installeren van gebouwautomatiseringssystemen (vanaf 70 kW) in combinatie met binnenmilieumonitoring kan voor gemalen en zuiveringen een onevenredige lastenverzwaring vormen. Deze gebouwen zijn vaak beperkt bezet of functioneren grotendeels automatisch (onbemand). Binnenmilieukwaliteit is dan minder relevant.

Voorstel wijziging:

Voeg een uitzondering toe aan artikel 3.145a/4.160cc:

"...tenzij het gebouw niet permanent wordt bezet door personeel en geen kantoorfunctie of verblijfsfunctie heeft."

3. Fietsparkeerplaatsen (artikel 3.96b, 4.178b Bbl)

Reactie:

Fietsparkeernormen zijn minder relevant voor onbemenste installatielocaties of RWZI's met nauwelijks bezoekers. De verplichting van 15% van de gebruikerscapaciteit leidt tot onbenutte voorzieningen.

Voorstel wijziging:

Voeg expliciet een uitzondering toe in artikel 4.178b, zoals reeds gedaan in artikel 5.21f:

"...kan bij maatwerkvoorschrift worden versoepeld voor gebouwen die niet voor reguliere werkplekken of publiek gebruik bestemd zijn."

4. Geldigheid energielabel na renovatie

Relevante artikelen:

- Artikel 6.27 lid 3, 4 en 6 Bbl

Reactie:

De verplichting voor het vernieuwen van het energielabel na een renovatie kan tot disproportionele administratieve lasten leiden bij kleine, technische renovaties van functionele gebouwen (zoals gemalen). Een label is dan geen zinvolle indicator van duurzaamheid of gebruikswaarde.

Voorstel wijziging:

Voeg een drempelwaarde of functionele uitsluiting toe:

"...tenzij de renovatie betrekking heeft op functionele of installatietechnische aanpassingen die geen invloed hebben op de energieprestatie van het hoofdgebouw."

Tot slot

De Unie van Waterschappen verzoekt om in de uitvoeringsregelgeving ruimte te houden voor maatwerk en proportionaliteit voor nutsgebouwen met een publieke taak. Wij zijn graag bereid in overleg te treden over werkbare criteria en uitvoeringsafspraken.

Hoogachtend,

Was getekend

Jeroen Haan
Voorzitter Unie van Waterschappen